

BELGISCHE SENAAT**—
BUITENGEWONE ZITTING 1988
—****—
10 MAART 1988
—****Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek****(Ingediend door de heer Petitjean)****—
TOELICHTING
—**

De formulering van artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek moet worden aangepast aan de evolutie op het stuk van de overeenkomsten.

Bij adhesiecontracten, dat wil zeggen, de overeenkomsten die tot stand komen zonder dat de partijen vooraf de bedingen en de inhoud ervan bespreken, en waarbij de partij die de overeenkomst aanvaardt enkel instemt met een vooraf bepaald ontwerp dat niet meer voor wijziging vatbaar is, met een modelcontract dat haar door de wederpartij wordt aangeboden (De Page, *Droit civil*, deel II, derde druk, Brussel, 1964, nr. 550), zou het immers niet billijk zijn dat in geval van twijfel de overeenkomst zou worden uitgelegd in het voordeel van de schuldenaar van de verbintenis, wanneer deze bovendien de overeenkomst alleen heeft opgesteld.

Hoewel geen enkele wettekst daarin uitdrukkelijk voorziet, bestaat in de rechtspraak een tendens om uitlegging *contra stipulatorem* en uitlegging *contra proferentem* met elkaar gelijk te stellen, wanneer het gaat om adhesiecontracten en modelcontracten (Van Ommeslaghe, *Examen de jurisprudence, Les obligations*, 1974 tot 1982, *Rev. crit. jur. belge* 1986, nr. 77, blz. 174 en nr. 78, blz. 177 *in fine*; De Page, *op. cit.*, blz. 541; Leclercq, Mahaux en Meinertzhagen-Limpens, *Quelques aspects des*

SENAT DE BELGIQUE**—
SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1988
—****—
10 MARS 1988
—****Proposition de loi modifiant l'article 1162 du Code civil****(Déposée par M. Petitjean)****—
DEVELOPPEMENTS
—**

La rédaction de l'article 1162 du Code civil doit être adaptée à l'évolution contractuelle.

En effet, dans les contrats d'adhésion, c'est-à-dire dans les contrats qui se forment sans discussion préalable, entre parties, de leurs clauses et teneur, et dans lesquels la partie acceptante se contente de donner son assentiment, d'adhérer à un projet déterminé et presque toujours immuable, à un contrat-type que lui présente la partie offrante (De Page, *Droit civil*, tome II, troisième édition, Bruxelles, 1964, n° 550), il ne serait pas équitable que, dans le doute, la convention s'interprêtât en faveur du débiteur de l'obligation alors que celui-ci serait en même temps le seul rédacteur du contrat.

Habituellement, d'ailleurs, et quoiqu'aucun texte légal ne le prévoie formellement, la jurisprudence marque une tendance à assimiler interprétations *contra stipulatorem* et *contra proferentem*, à propos des contrats d'adhésion et des contrats standardisés (Van Ommeslaghe, *Examen de jurisprudence, Les obligations*, 1974 à 1982, *Rev. crit. jur. belge* 1986, n° 77, p. 174 et n° 78 *in fine*, p. 177; De Page, *op. cit.*, p. 541; Leclercq, Mahaux et Meinertzhagen-Limpens, *Quelques aspects des contrats standardisés*,

contrats standardisés, Edit. de l'U.L.B., Brussel, 1982, nr. 96, blz. 65, nr. 139, blz. 87 en nrs. 143 tot 144, blz. 89 tot 91).

Wij stellen voor om deze gunstige tendens bij de feitenrechters gewoon in een wettekst om te zetten.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

Artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« In geval van twijfel wordt de overeenkomst in de regel uitgelegd ten nadele van de schuldeiser van de verbintenis en ten voordele van de schuldenaar.

Bij een adhesiecontract evenwel, wordt zij steeds uitgelegd ten nadele van de opsteller van de overeenkomst en ten voordele van de medecontractant. »

Edit. de l'U.L.B., Bruxelles, 1982, n° 96, p. 65, n° 139, p. 87, et n° 143 à 144, pp. 89 à 91).

Nous proposons de concrétiser purement et simplement, dans un texte légal, cette tendance opportune des juges du fond.

CH. PETITJEAN.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

L'article 1162 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Dans le doute la convention s'interprète, en règle, contre le créancier de l'obligation, et en faveur du débiteur.

Cependant, dans un contrat d'adhésion, elle s'interprète toujours contre le rédacteur du contrat, et en faveur du cocontractant. »

CH. PETITJEAN.